

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Ceny prenumeraty: miesięcznie 5 mk. z odnośnieniem do domu 4.50 bez odnośnienia kwartalnie 15 mk. Cena pojedynczego numeru 20 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz polityczny jednoszpaltowy na I kol. 2mk. 100 fenigów, na II i III kol. 1 mk. 50 fen. za IV kol. 75 fenigów. Ogłoszenia drobne po 20 fenigów; za wyraz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZĘSTOCHOWA, ulica Panny Marii Nr. 28. Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 25.

Teatr letni

Kino-Polonia

W OGRODZIE „APOLLO”
UL. PANNY MARYI № 12.

Pierwszy obraz
fabryki „PATHE”
w Paryżu.

„WHIP”

Program od środy 21 do niedzieli 25 Maja r. b. włącznie.

TYLKO DLA DOROSŁYCH.

Sensacyjny dramat sportowy w 6 częściach p-g scenarjusza DRURY LANE, osnuty na stosunkach z życia miljarde'ów amerykańskich.

- 1. Na pokładzie „Hamiltona”.
- 2. Stajnia wyścigowa miljardera.
- 3. Kąpielisko samochodowa.
- 4. Polowanie z ogarami.
- 5. Zbrodniczy zamach. Rozbiecie pociągu.
- 6. „WHIP” zwycięża!

Orkiestra sektet artystyczny.

Początek przedstawień: w dnię powszednie o godz. 5, w soboty o godzinie 4-ej, a w niedzielę i święta o godzinie 2-jej po południu.

Ceny miejsc zwykłe.

Zawsze sprytni.

Pod pow. tytułem „Kurier Łódzki” Zwraca na ulicach miasta naszą uwagę charakterystyczny fakt, że dookoła bawiących w Łodzi oficerów koalicyjnych, szczególnie angielskich lub amerykańskich, kęci się pełno młodych tydek i tydóweczek, które służą naszym gościom za tłumaczów.

Jakiś Anglik kupuje kwiaty — nie może się porozumieć z przepiórką. Jak z pod ziemi wyrasta legianki tydek lub tydóweczka i mało:

— Will you polish the flowers? Can you not polish the flowers? I shall help to you. (Chce pan kupić kwiaty? Nie zna pan polskiego? Ja pomogę).

Urzędnik angielski, zadowolony, że znalazł tłumacza, dziękuje serdecznie — swiadczy się rozmowa, przebiega przez Piotrkowska, nieradko i dłuższa znajomość, (swiadczy o tydówka...), podczas której niepowodnie tłumacz lub tłumaczka opowiada angielskim lub amerykańskim „gentleman”om o Polsce, o polakach, o stosunkach w Łodzi. A wiadomo, jakim oświeceniemu nasi tydki przedstawiają to wszystko, co się tyczy wj Polaki, „antysemickiej”, „antypaskarskiej” i „antybolsewickiej”...

U nas osób z pośród społeczeństwa polskiego umiejących po angielsku, jest bardzo mało. Jakże się jednak odbija źle na naszych interesach narodowych. Przecież nie wspomniemy, że oficerowie koalicyjni korespondują z ojczyznami — pisać raporty, do których napewno wiele materiału biorą z rozmów z tydkami, nie wiedząc zapewne nawet o tendencyjności ich. — Chodzi

Zdobycie Borysławia i Drohobycza.

Kopalnie naftowe nieuszkodzone. — Linia kolejowa Lwów — Mikołajów wolna od nieprzyjaciela. — Olbrzymia zdobycz w materiale wojennym i jeńcach.

Komunikat urzędowy polskiego sztabu generalnego z dnia 19 b. m. donosi: Wczoraj w nocy na froncie galicyjskim wojska nasze zdobyły Borysław i Drohobycz. Borysławskie kopalnie nafty w stanie nieuszkodzonym dostały się w ręce polskie. Inne oddziały zdobyły wczoraj Mikołajów oraz śmiałym atakiem sforsowały mosty na Dniestrze koło Rozwadowa.

Szoza i linia kolejowa Lwów — Mikołajów znajduje się całkowicie w naszym posiadaniu.

Olbrzymia zdobycz w materiale wojennym i jeńcach dotychczas nie obliczona.

Nieprzyjaciel ucieka w popłochu. Entuzjasm ludności w zajętych miastach nie da się opisać.

W Samborze pierwszego dnia zgłosiło się do szeregów kilkuset ochotników.

Front Wołyński: Na całym froncie od granicy Galicji do Prypeci stoimy nad Styrem. Wsunięte naprzód patrole zetknęły się w kilku miejscach z wojskami bolszewickimi.

nawet anegdota, że jeden z oficerów angielskich — tak pisał do rodziny o polskach: „Polki są dość elegancie, smanierowane trochę, dziwnie subtelne — wprost nierealne, mają trochę garbate nosy i czarne wschodnie oczy”. Nie trudno się do myśleć, że ów jegomość mówił tu nie o polkach, lecz o „egzotycznych krajowych córach Sjonu”, które uwaśat on za polki.

Przechodząc jednak do rzeczy, naszym zdaniem, władze polskie powinny włączyć w tę sprawę i postarać się o polskich tłumaczów — a nie oddawać naszych najbliższych gości pod opiekę sprytnym tydówkom.

Z WIDOWNI WYDARZEŃ.

Pokój nie będzie złagodzony.

London — „Morningpost” donosi z Paryża: Onegdaj rada czterech obradowała nad notami delegacji niemieckiej, dotyczącymi ustalenia granic dawnej Rzeszy niemieckiej.

Wedle wiadomości, udzielonych dziennikarzom amerykańskim przez Lansinga, ententa nie widzi żadnej podstawy do jakichkolwiek zmian w uchwałach pokojowych.

Niemcy muszą uregulować sprawę robotniczą według programu Ententy.

Berlin, 19 5. P. A. T. Delegacja niemiecka otrzymała od p. Clemenceau odpowiedź na swą notę w sprawie robotniczych.

Powiedziano tam, że układ w sprawie robotniczej jest zawarty w warunkach pokojowych i że Niemcy powinni przyjąć te warunki.

Podczas obchodu się w Waszyngtonie w pokazierniku międzyrodowojny kongres robotniczy przy udziale związków zawodowych z poszczególnych państw.

Kongres ten zajmie się także sprawami, poruszonemi w nocie niemieckiej.

Rozpadanie się Niemiec.

Berlin, 19 5. P. A. T. „Lokal Anseiger” donosi, że grupa Niemców w Palestynie Nadreńskim zamierza obwołać niezawisłość swą od Niemiec.

Odpowiedź na pruskie „protesty”.

Paryż. Havas donosi: Ustalono zasadę, że traktat pokojowy będzie ogłoszony, nie sposób ogłoszenia rozstrzygnięcia dopiero jutro.

Rada czterech ustaliła jutro ostateczną cenę odpowiedzialności na protest Brockdorfa Rantzaua przeciw obłudzeniu łowego hrzega Romm i zagłębła Saary.

„Matin” donosi, że prawie we wszystkich punktach, odnoszących się do sprzeciwiania granicy serbsko-bułgarskiej, uznano stanowisko serbów.

Zawieszenie pracy.

Berlin. Wskutek przesilenia gospodarczego 107 fabryk rządowych w Saksonii zawiesiło pracę. Większość tych fabryk znajduje się w okręgu kamienieckim (Chemnitz).

Kamieniec podoleński wręka bolszewikom.

„Biedarta” z dn. 23 kwietnia donosi: Kamieniec Podoleński zajęty wojska sowieckie.

Lenin, Trocki i Cziczerin w obronie Niemiec.

Berlin 19 V. W Moskwie odbyło się posiedzenie rządu sowieckiego, na którym Lenin wypowiedział się w obronie Niemiec. Traktat wersalski nazwał narządzeniem mordy w ręku kapitalistów koalicyjnych i oświadczył, że Rosja stoi dla Niemców otworem. Potęgę ententy — mówił — może być złamane tylko przez potęgę bolszewicką. Trocki w końcu zapowiada rychłą pomoc Rosji i wyzwolenie Niemiec.

Cziczerin, komisarz do spraw zagranicznych bolszewików rosyjskich przesłał rządowi niemieckiemu telegram kondolencyjny, w którym pisał:

„W tej ciężkiej chwili, w której

niemieckie masy pracujące przeżyją straszną próbę pod obuchem zwycięskiego imperializmu, rewolucyjni robotnicy i chłopcy rosyjscy przesyłają im braterskie pozdrowienie i wyrazy współczucia oraz solidarności robotniczej. Zwycięstwo imperializmu ententy długo trwać nie będzie. Ententa pragnie zrobić z Niemców wiecznych niewolników i jeńców. Cały układ się zbrodnia i niemożliwy do podpisania. Sparta wojny niemieccy [niechaj] pokładają nadzieję w tym, że rewolucja światła i jednoczenie wszystkich rewolucyjnych robotników oswoi Niemcy i nie pozwoli im na gódebranie ani Poznńskiego, ani Śląska, ani Prus Zachodnich oraz Gdańska”.

Zydzi rosyjscy protestują przeciwko ustępstwom dla Polski

Berlin, 19 V. — P. A. T. — Odbył się tu we czwartek wiec obcych poddanych, większość uczestników stanowili Żydzi, a zwłaszcza Żydzi rosyjscy.

Uchwalono protest przeciw warunkom, nałożonym na Niemcy. Rząd niemiecki zresztą urządza

na swój koszt masowe manifestacje i protesty.

Najciekawsza, że rząd niemiecki wysuwa obecnie nowy argument, dowodząc, że nie można oddać ziem przynależnych polakom, że względu na protesty i opór ludności, która te ziemie zamieszkuje.

Ciecinow nawołuje do walki

Wilsona nazywa kłamcą. Poznań 19 V. — P. A. T. — W Bydgoszczy odbyło się zgromadzenie 80 przedstawicieli 600 miejscowości Poznańskiego i Prus Wschodnich, celem zaprotęstowania przeciw warunkom pokojowym.

zbrojnej przeciwko Polsce.

Główny mówca p. Ciecinow wywołał, iż nadejście godzina, kiedy rząd przerwie rokowania i każdy z bronią w ręku będzie musiał spełnić swój obowiązek.

Ciecinow dowodził, że Wilson jest kłamcą, któremu nie należy ufać.

Wojska niemieckie cofają się od granic Polski w głąb Prus

Evakuacja Torunia jest już przygotowana.

Płock 19 V. — P. A. T. — „Kurier Płocki” z Lipna donosi, że na całym półkolu wzdłuż granicy b. Królestwa Kongresowego, od Nieszawy cofają się w głąb Prus.

Władze niemieckie poczyniły szerokie przygotowania celem ewakuacji Torunia.

Skutkiem energicznych zarządzeń władz polskich, przemycanie środków żywnościowych za granicę na całym Mazowszu Płockiem zmniejszyło się znacznie.

Powstanie lewych eserów.

Urządowo „Izwestija” podają komunikat oficjalny o powstaniu lewych eserów Piotrogrodzie, starając się osztybić zbagatelizować ich wystąpienie Według komunikatu wydali oni kilka proklamacji, wywołanych do przelobła „od stów do czynów”. Dnia 13 marca stanęły fabryki w dzielnicy narwskiej, petrochofskiej i za rogatką moskiewską. Robotnicy pułkownicy agitowali w mieście i wywali do grającej i demonstracji. Rozpoznała się strzelanina i rzucanie bomb.

Powstanie siłomiono Lewi eserzy zostali wyłączeni z pod prawa. Komunikat wyzwa do bezsilnosnej walki z nimi.

Rokozis pułków bolszewickich

London. — Z Helsingforsu donoszą do piśmie tutejszych, że na froncie uralskim zbuntowało się 5 pułków bolszewickich. Rokozisanci uwieźli i popłili pewną liczbą komisarzy, przysłanych z Moskwy, a wicdy inuymy Lindowa, sekretarza osobistego ministra wojny, Trockiego.

Szeleństwo bolszewizmu.

Paryz. — Z Władywostoku: Szef misji Czerwonego Krzyża amerykańskiego w Rosji i na Syberji podaje do wiadomości rezultat akcviety, którą przeprowadził w okolicach dotkniętych bolszewizmem, a która stwierdza, iż bolszewizm szaleje bardziej niż kiedykolwiek. Przez morderstwo grabież i terror dąży do zniszczenia oświaty i własności prywatnej.

Skoropadzki w Helsingforsie.

Stokholm. — Radjotel. st. pozna. — Był w tym czasie ukraiński i przyjaciel Wilhelma Skoropadzki przybył do Helsingforsu. Był on swego czasu dowódcą jednego z rosyjskich szwadronów konnicy w Finlandji.

Lot nad oceanem.

Paryz. — (Havas). Pierwszy z trzech hydroplanów amerykańskich przybył dziś, o godz. 1 m. 25 po poł., do Horta (wypły Azorskie). Przebył on drogę 1,200 mil w piętnastu godzinach i 13 minutach. Inne hydroplany zdążyły za nim w małych odstępach.

Sprawy polskie. Ołbrzymia zdobycz wojenna w Wilnie.

Korespondent „Kur. Por.” donosi z Wilna:

Zdobycz wojenna w Wilnie jest ogromna i napewno pokrywa wielokrotnie koszty materialne całej naszej ofensywy. W Wilnie zdobyto ołbrzymi park kolejowy, kilka tysięcy wagonów, kilkadziesiąt lokomotyw, ogromne składy wojskowe z żywnością, wiele samochodów, motocykli, bardzo wielki materiał telefonowy, w tym jedną kompletnie zdemontowaną radiostację, dalej — wspaniałe urządzenia szpitalne, nieprzełazony jaszczko dotąd materiał sanitarny, całe składy wojskowego chleba, wielkie zapasy skór, maki, cukru, konserw, wiele koni, znaczne kwoty pieniężne, wreszcie nawet zapasy złota i srebra. Zdobycz dotycząca broni, karabinów, mitażyz min i t. d. jest również bardzo znaczna.

Jak Żydzi informują prasę zagraniczną.

Biuro prasowe organizacji sionistycznej w Polsce rozosiło do piśmie zagranicznych następujący komunikat: Organ „Bundu” Lebensfragen pisze między innymi:

„Dzika namietna burza okrzyków, obelg, stukanie o stół, hałas nieprzerwany — oto scena wczorajszego posiedzenia Sejmu. Po każdym słowie hałas, po każdym zdaniu burza... Obyła się nierówna walka z tłumem, który nie chciał dopuścić, by „wróg wewnątrzny” mówił z trybuny Sejmowej. Priłuki nie posiadali mowy, by zamponować posiom i smuć ich do spokojnego wysłuchania jego mowy. Panowała atmosfera tak gwałtownej nienawiści do Żydów, dzikiej wprost żywiołowej hecy, że niejednokrotnie nasuwało się nam pytanie: „Gdzie przebywamy właściwie i kto to są ci panowie, którzy nie posiadają ani odrobiny kultury parlamentarnej, aby wysłuchać słów posia żydowskiego.”

Nowe intryki czeskie przeciwko Polsce.

Cieszyn, 18 V. P. A. T. Według źródeł prywatnych, ale wiarogodnych, cesarstwo do wszystkich prawie miast Galicji Wschodniej i Bukowiny wysłał emisariuszów, których zadaniem jest przygotować grunt do ewentualnego wypowiedzenia się rasinów za przynależnością do Czecho-Słowacji.

Agitacja idzie b. energicznie. Rusini, widząc stracone zabiegi ku utworzeniu niepodległości ukraińskiej, skłaniają się ku temu prądowi.

Czesi za każdą cenę chcą zatrzymać zagłębie węglowe.

Do „Gońca Krakowskiego” donoszą z Pragi 19 maja.

Wenkov zamieszcza artykuł o księstwie Cieszyńskim, polemizujący z żądaniami polskimi, a w szczególności z uzasadnieniem polekich aspiracji, kładąc przytem nacisk na kwestię węglową. Specjalnie dziś potrzebują Czesi dużo węgla dla swoich kolei na Słowaczczyźnie.

Zdaniem Wenkova, dostawa węgla dla Polski z Zagłębia Ostrawsko-karwinińskiego powinna być wstrzymana. Co do przysłałości księstwa Cieszyńskiego powiada Wenkov, że za Czesami przemawiają nie tylko względy prawno państwowe, lecz także powody ekonomiczne.

Posiadanie Śląska jest dla Czechosłowaków conditio sine qua non dla dalszego istnienia.

Wenkov apeluje do Polaków, aby ustąpili w tej sprawie.

Z całego artykułu Wenkova przebiega się jednak między wierszami projekt ewentualnego oddania Polakom na wypadek ich nieustąpiwego stanowiska, Cieszyna, a zachowania za każdą cenę zagłębia węglowego.

Byłoby nieszczerkiem, pisze Wenkov, gdyby w godzinie odrodzenia się obu sąsiadów polać się miała bratnia krew.

Za pokojowym załatwieniem sporu o Cieszyn przemawia, zdaniem Wenkova, nie tylko głos serca, ale także i głos rozsądku, gdyż dla zabezpieczenia czeskiej przyszłości potrzebna jest dla Czechów przyjaźń Polaków, podobnie jak Polacy potrzebują Czechów.

Zerwany wiec.

Kraków. — Wczoraj po południu odbył się w sali Sokola liczny wiec rodzicielski zwołany przez komitet, w brany się różnych kół rodzicielskich. Na sebranie przybyli wielką gromadą socjaliści, ażeby je rozbić i nie dopuścić do powzięcia uchwał.

Po zgaganiu przez profesora uniwersyteitu Kleeskiego, który mówił o upadku moralności i ducha religii, przystąpiono do wyboru prezydium. Już podczas wyborów socjaliści wzeszli i wielką awanturę, ażeby przeforsować swoich kandydatów, co się im udało po części i do prezydium wybrano między innymi żonę posia, p. Morawczewską.

Po referacie, w którym była mowa o zasadach narodowych i religijnych jako podwalinach wychowania, socjaliści wpadli na trybunę, na której siedzieli prezydium, opowiadali ją, a poseł Czapliński, socjalista, wzeszedł na mównicę i chciał wygłosić mowę o świeckiej szkole. Wszczęła się szalona wrzawa, która trwała przeszło godzinę i w rezultacie wiec rozwał się, nie oważszy żadnych uchwał.

Manifestacja przeciw socjalistyce w Poznaniu.

Urządzący dzisiaj, w niedzielę, przez Morawczewskiego i Matuzewskiego pierwszy wiec P.P.S. w Poznaniu zamienił się w ołbrzymią manifestację narodową, przeciw socjalistyce. Socjalistom nie pozwolono wcale mówić. Dziesiąty tysięcy osob zebranych odpierało ówczakrotnie „Bote, coś Polskę” i „Rotę” Kozopickiej.

Tylko interwencji działaczów narodowych zawdzięcza Morawczewski, że zdrows na cięła szłał uszczęśliwion.

Napad bandytorów na posiąg.

Kraków. — Nowa Reforma, donosi z Tarnowa, że w powiecie pilznieckim zdarzyła się coraz częściej wypadki bandytyzmu Oazęda na polojąc osobowy, idący ze Struż do

koji Niemcy zręka: „o się wszelkich układów z rządami lub grupami politycznymi Rosji podczas gdy wedle drugiej Niemcy wyraźnie muszą się zrzec układów z rządem bolszewickim.”

W przededniu zajęcia Piotrograda.

Paryz Według National Tidende silna armia fińska pod dowództwem gen. Mannerhejma znajduje się u wrót Piotrogradu, który będzie zajęty za kilka dni.

Znajduje się ona w ldostrawie o kilka kilometrów od byłej stolicy, objętej popiochem.

Przywódcy bolszewicy już wyjechali.

Aresztowanie konsula niemieckiego.

Sewastopol. Rząd bolszewicki rozesał następujące radio depeze: Do ministerjum spraw zagranicznych w Berlinie.

Wobec wielokrotnych protestów naszych w sprawie aresztowania przez rząd niemiecki naszego reprezentanta przy wymienionym rządzie, Karola Radka, i wobec tego, iż aresztowanie to ma charakter represji politycznej.

Ukraińska Republika Sowiecka postanowiła aresztować konsula niemieckiego w Odessie. Zawiadamiamy rząd niemiecki, iż konsul niemiecki, jako też liczni obywatele niemieccy więzieni jako zakładnicy nie zostaną wypuszczeni na wolność, dopóki reprezentant Ukraińskiej Republiki Sowieckiej Karol Radek, nie zostanie uwolniony.

Prezes Rady komisarzy ludowych i komisarz ludowy do spraw zagranicznych Rakowski.

Budapeszt bez dzienników.

Radio stacji krakowskiej z Budapesztu:

Wskutek zagrażającego braku papieru postanowił rząd zawiesić czasowo większość liście dzienników ogólnych w celu umożliwienia wychodzenia najniezbędniejszych.

Z tego powodu wychodzi od dzisiaj jedynie „Pester Lloyd”.

Zdrada Beli Kuna

Na prośbę zawieszenia broni, wystosowaną do koalicji przez węgierski rząd sowiecowski, wojska rumuńskie zatrzymały się dnia 3 maja na prawym brzegu Cisy. Był to jednak tylko manewr Beli Kuna, który chciał doczekać się nagłego ataku bolszewików rosyjskich, którzy dwa dni przedtem wysłali ultimatum do Rumunii. W istocie też ze strony rosyjskiej zaatakowano Rumunów dnia 5 maja nad Dniestrem. Po tem wydarzeniu Bela Kun odrzucił propozycję koalicji. W następstwie dnia 7 maja armia rumuńska otrzymała rozkaz prowadzenia dalej swojego marszu na Budapeszt.

Doniosłe zmiany w traktacie pokojowym.

Paryz. — Clemenceau wręczył niemieckiej delegacji kilka nowych poprawek traktatu pokojowego, które wprowadzają kilka znacznych zmian niektórych punktów.

Szesty punkt trzeciej części postanowień politycznych, w nowem opracowaniu brzmi:

Niemcy bezwzględnie uznają niepodległość Austrii wżtych granicach, jakie jej wyznaczy traktat pokojowy, z warty między Austrią a ententą i zaprzeczają jej państwową. Niemcy uznają, że niepodległość Austrii nie może ulec zmianie, z wyjątkiem uchwały w tym kierunku rady Ligi narodów”.

Druga zmiana dotyczy punktu 14. Punkt ten nowej redakcji opiewa:

„Niemcy uznają wieczną i nie ulegającą zmianom niepodległość wszystkich terytoriów, podległych w dn. 1 sierpnia 1914 r. berliu b. carstwa rosyjskiego, dalej zanulowanie traktatów braskich, jak również wszystkich układów zawartych z rządem bolszewickim w Rosji”.

Nowy ten punkt różni się od pierwotnego treścią zdania ostatniego. Mianowicie według pierwszej reda-

4. p.

WIKTOR GOLCZ

b. właściciel dóbr Miedźno obywatel m. Częstochowy
uczestnik powstania 63 roku zmarł dnia 19 b. m. przeżywszy
lat 84

Pogrzeb odbędzie się w Miedźnie na cmentarzu miejscowym dnia 22 b. m.
O czym zawiadamiają krewnych i znajomych

Zona, synowie i rodzina
Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

5. p.

Ksawery Rzewuski

Opatrzony św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarł dn. 19 maja 1919 r. przeżywszy lat 67.

Wyprawdzenie zwłok z domu przy ul. Fabrykarskiej na Zawodzie do kościoła św. Zygmunta nastąpi dn. 21 b. m. o godz. 8 rano skąd po nabożeństwie zabobnem pogrzeb na cmentarzu na Kule.

Na smutne te obrzędy zapraszają krewnych, przyjaciół i znajomych.

Zona i dzieci.

Tarnowa, napadli bandyci i rozbroili wszystkich podróżnych bez wyjątku. **Konfiskata odzież bolszewickich.**

W Dąbrowie władze wojskowe skonfiskowały znaczne ilości odzieży i piśm ulotnych bolszewickich. Sprawy przedstawia się o tyle sensacyjnie, że wniezione mają być w nią osoby, stale zamieszkuje w naszym mieście.

Pierwszy Polak otrzymał na ziemi polskiej legję honorową.

Lublin, dn. 18 V. Podczas narady wojskowej po nabożeństwie w katedrze, generał Vuillamin dokonał imieniem prezydenta Francji, porucznika Jana Sobieńskiego, pierwszego Polaka na ziemi polskiej, legję honorową. Przemówił pięknie generał Haller, wspominając męstwo Bajorczyków, do których porucznik Sobieński należał od początku, a z których zostało tylko 28 Kapsle wojskowe grały hymn polski i francuski.

KRONIKA

Dzisiaj dn. 21 Maja 1919 r.
Asygnowy Polskiej
Pożyczki Państwowej

nabywa można (po potrąceniu procenta)	
100 marek, koronowe, rublowe za	97,75
500	488,88
1000	977,75
5000	4888,88
10000	9777,75

W powodzi dolegliwości, trapiących nas wciąż jeszcze z niesłabnącą siłą, jak złoty promień słońca dotykają z frontów bojowych wieści o bohaterkiej postawie żołnierza polskiego, o jego niezłomnej odwadze i poświęceniu, o wielkich tryumfach orężnych, rauczanych nieustannie do stop smartwychwałej Ojczyzny.

I wieści te kruszą śniegą niegodnego ducha, umacniają wiarę w wielką przyszłość narodu. Gęębiono żywioł polski w ciągu wieku, masakrowano, niszczone za pomocą najwymyślniejszych tortur słaszyoży i duchowoych, a przetoż, gdy dawno smartwychwałta uderzył, w pierś polaka z nieprzetrąca siłą owal się duch owych bohaterów przodków, co w dalszym odmetkach przemierzyli twardą stopą wszystkie zakątki ziemi: od stepów Ameryki Północnej i San Domingo aż po Syberję i dalskie wybrzeże Murmańskie.

Część Ci, żołnierzu — bohaterze, nie tylko na to, że granie Ojczyzny strzeżesz, ale i za to, że w sercu stobną jej dzieci wlewasz moc o tuchy, w zwycięstwo ostateczne każesz wierzyć nad skaleniem moralnym, które jak zaraza toczy jeszcze wnetrze narodu!

— Wyjazd Milicji Indowej na front. W ub. poniedziałek o godz. 11 wieczorem kompania Milicji Indowej w sile 124 szeregowców wyjechała na kresy wschodnie pod wodzą ob. Superlinga. Podczas odjazdu pociągu dano kilka wystrzałów karabinowych na wiat.

— **Niesz dodatek nadzwyczajny.** Wczoraj o godz. 11 rano wydalimy dodatek nadzwyczajny z radością nowiną: zdobyciem Borystawa i Drohobycza przez zwycięską armję polską. Odzyskanie słynnych na cały świat kopalni naftowych po siada dla przyszłego rozwoju ekonomicznego Polski nader doniosłe znaczenie.

— **O bilety na loterję „Białego Krzyża”.** Oddane nam w komisję biletów loterji „Białego Krzyża” wszystkie już rozsprzedaliśmy, wobec czego osoby posiadające książeczki z biletami, proszone są o do starzenie ich do administracji na szego pisma, w celu wyprzedania reszty biletów ochętnym nabywcom, nie szczędzącym ofiar na cel po wyższy.

— **Tegoroczny urodzaj owoców.** Dotkliwe zima, panujące od dłuższego czasu, doprowadziła do raspychy nie tylko mieszkańcy naszych okolic. Fala chłodu załata wielkie obszary; z Lublina i Zako panego donoszą o opadach śniegu wych.

— **Ze sfer ogrodniczych komunikują,** że chłoby obecne odbijają się w sposób niemy na kwitnieniu drzew owocowych, natomiast tamują rozwój robotwa, skutkiem czego owoce jakkolwiek obrudzi się mniej obficie, będzie zdrowszym, niż kiedykolwiek.

— **Z Ministerstwa sprawoznają.** Wydział Prasowy Ministerstwa sprawoznają, że wszelki węgiel, kapiony u funkcjonarjuszy kolei, jako nielegalnie nabyte, zostanie skonfiskowany bezpłatnie przez władze.

Walka z paskarstwem.

Urząd walki z lichwą i spekulacją oddział w Częstochowie za uprawianie lichwy zwynosiłowej skazał cały szereg kupców na kary pieniężne a zamiast na areszt w razie niemożności uszczenia grzywny. Między innymi skasane zostały następujące osoby:

- 1) Piotr Kucharski, właściciel sklepu przy ul. Panny Maryi Nr. 26 za sprzedaż pomarańcz po cenie 5 mk. za sztukę — na 600 mk. kary lub 2 tygodnie aresztu.
- 2) Maksurek Władysław ul. Kosińskiego za sprzedaż drożdży po 20 mk. za funt na 800 mk. kary lub 2 tygodnie aresztu.
- 3) Zeligman Szmul w Wyesterpach Dolnych za gromadzenie 10 worków maki i zboża na konfiskatę towaru.
- 4) Sławny Chaim właściciel piekarni przy ul. Panny Maryi Nr. 36, za skupywanie cukru kartkowego na konfiskatę 180 funtów cukru.
- 5) Rosenwald Jozek, właściciel jatki przy ul. Panny Maryi Nr. 60 za sprzedaż mięsa powyżej cen, oznaczonych w urzędowym cenniku, na 1000 mk. grzywny lub 1 miesiąc aresztu.
- 6) Majlis Herman ul. Stradomska 15 za przechowywanie 60 arszynów materiału w prywatnym mieszkaniu na konfiskatę towaru.
- 7) Zofia Wojsłowska ul. Krakowska 35 za niedozwoloną sprzedaż chleba kartkowego na 60 mk kary lub 3 dni aresztu.
- 8) Kornberg Heraszk ul. Krakowska 9 za niewywiezienie jennika w sklepie na 60 mk kary lub 3 dni aresztu.
- 9) Najman Bejla ul. Stradomska 19 za niewywiezienie cennika na 60 mk. kary lub 8 dni aresztu.
- 10) Aron Lejbis ul. Stradomska 1 za niewywiezienie cennika na 100 mk. kary lub 7 dni aresztu.
- 11) Hoeherman Dawid ul. Nowy Rynek 4 za niewywiezienie oficjalnego cennika na 100 mk lub 7 dni aresztu.
- 12) Gelber Perle ul. Warszawska 7 za niewywiezienie cennika i sprze-

Roboty miernicze, studja kolejkowe, szosowe i drogowa dla Sejmików Powiatowych wykonywa:

Biuro Techniczne
Inż. W. Kukliński i K. Deloff
Częstochowa, ul. Dojazd N° 9, telef. N° 80.

dać pomarańcz po 1 mk 50 f. na 25 mk. lub 3 dni aresztu.

14) Łachowski Jan, właściciel hotelu Kaliskiego ul. Dojazd 1 za spójnione zarejestrowanie hotelu na 100 mk. kary lub 7 dni aresztu.

15) Piotr Kędziora ze wsi Lgoty gm. Grabówka za sprzedaż kartofli po 20 mk. za 6wierć na 100 mk kary lub 7 dni aresztu.

— **W sprawie unormowania cen na mieszkania.** Urząd walki z lichwą i spekulacją oddział w Częstochowie nadesłał nam następujące rozporządzenie Ministerjum a. prowizacji:

W celu unormowania cen na mieszkania i inne lokale, wynajmowane od właścicieli domów, jak również mając na względzie obronę tak zwanych sublokatorów od wyszuku właścicieli mieszkań, spekulujących na odnawianiu oddzielnych pokoi, niniejszem nakazuje się wszystkim właścicielom domów, ewentualnie ich administratorom:

- 1) Wywieścić na bramach domów wykaz wszystkich wolnych i niezamieszkałych lokali, ze wskazaniem ilości pokoi każdego z nich i z podaniem cen komornego.
- 2) wywieścić w bramach domów na widocznem miejscu, wykaz wszystkich znajdujących się w domu lokali, z wyszczególnieniem ilości pokoi, piętra i numeru mieszkania, ze wskazaniem cen pobieranych za nie.
- 3) wywieścić w bramach domów, również na widocznem miejscu, wykaz właścicieli mieszkań, odnajmujących od siebie oddzielne pokoje, ze wskazaniem cen pobieranych za takowe.

Winni niesastosowania się do niniejszego rozporządzenia, na zasadzie dekretu z dnia 11 stycznia r. b. będą karani w drodze administracyjnej, aresztem do trzech miesięcy lub grzywną w wysokości do 50,000 mk. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje z mocy prawa od upływu siedmiu dni od daty ogłoszenia.

(podpis) Naczelnik Urzędu:
L. Ptaszyński.

Kary za podwyższenie komornego.

Urząd walki z lichwą i spekulacją zajął się również sprawą nadmiernej wyszukiwania lokatorów. [Mojemu Banolowi obecnie dwa fakty interwencji Urzędu w tej dziedzinie:

- 1) Stanisław Wojsłowski, właściciel domu nr. 85a przy ul. Krakowskiej skazany został na 100 mk. grzywny lub 7 dni aresztu za podwyższenie lokatorskiego Katarzynie Kacmarczyk z 10 do 30 mk.
- 2) Cezary Trzaskowski, właściciel domu nr. 45 przy ul. Kosińskiego skazany został na taką samą karę za próbę podwyższenia lokatorskiego z 50 na 90 mk kwartałnie.

— **Otwarcie „Polonii”.** Dnia, o godzinie 5 wieczorem nastąpi otwarcie kina „Polonia”, mieszczącego się w budynku teatru „Apollo” (Aleja 9).

Na otwarcie inauguracyjne dyrekcja sprowadziła jeden z najwybitniejszych obrazów obecnego sezonu — dramat z życia sportowego — p. t. „Whip”, który cieszył się niebywałym powodzeniem za granicą, a w Warszawie na żądanie publiczności grany był kilkadziesiąt razy z rzędu.

Listy do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze! Uprzejmie proszę o łaskawe wydrukowanie tych kilku słów pod adresem Zarządu Lutni częstochowskiej. Czy Sa. Zarząd Lutni częstochowskiej jaki jest w obecnym stanie, po pięcioletnim wyposzczeniu nie uważałby za stosowne coś pomysłić o tej instytucji. Sądzę, że dość już lekceważenia. Mam nadzieję, że w niedalekiej przyszłości Sz. Zarząd łaskawie zajmie się zwolaniem obojnego zebrania członków Lutni i uruchomienia tak pożyteczną placówkę. Łączę wyrazy szacunku i poważenia S. Wiśniewski.

Szan. Panie Redaktorze! Zdewało się, że z chwilą wyjścia okupantów — niemówi usuną wszelkie spekulacje — tymczasem jest przeciwnie. — Wciąż są napaści na piekarny, że z ich winy jakoby był brak chleba. Prawdziwi piekarze są tu najmniej winni, a tacy samozwańcy różni — co pieką aby tylko zrobić interes, (nie można ich nazwać piekarzami), jak są Niemców mieli protekcję i protekcji — tak i dzisiaj jest to tolerowane i sobie pozwalają jeszcze szkalować piekarny — co nie powinno mieć miejsca. Byłem wczoraj przez urząd walki z lichwą na posiedzenie dla ustalenia taksy jako fachowiec i publicznie osnażiłem, jako starszy cech — że piekarze zawsze się zgodzą wyprodukować chleb po umówionej taksie — bodajby po pół marki za funt, ale żeby mieli wydawany mąkę, czy to z aprowizacji czy z komitetu żeby po cenie narażonej mogli za mąkę płacić i chleb sprzedawać po wydanej taksie. Chyba każdy dobrze myślał, nie wolno tego za złe i przynają raje. — ale na to się władze, wydające cennik, nie mogą zdobyć.

Czytam w miejscowych piśmiech sprawozdanie z posiedzenia Rady miejskiej — walkowanie po parę godzin kwestji wypieku chleba i dowodzenie jednostek nie obmanych z fachową stroną wypieku nie doprowadziło do żadnego rezultatu.

Piekarskom majstrom nie udowodniono żadnych spekulacji, jak innym. Publicznie oświadcza, że te same jednostki są może największymi skodnikami — bo nie jest sztuką ani sztuką — żeby protekcję ujął w swoje ręce odbior maki z młyn, że nawet młyn pilnowany przez straż, aby mąka zmieszana była kierowana do jednej piekarni. Tak być nie powinno — każdy pilnować winien swojego zawodu, a nie odbierać utrzymania drugim. Czy to jest czyn obywatelski?

Znacznym, że innego rozwiązania niema — albo ustalać ceny i mieć do mielenia zboże, lub też wprowadzić wolny handel. Wszelkie rewizje w piekarniach i rekwirowanie zapasów prywatnej maki chybnią celu.

Zdaje mi się, że w wielkiej Polsce coś podobnego nie powinno mieć miejsca — uleć tylko każdy zawroci z błędnej drogi i pilnuje swojego sąsiedzi, a będzie napewno inaczey.

W imieniu członków starszy cech piekarski Marcell Chmielewski.

Ostatnie wiadomości

Polskiej Agencji Telegraficznej (Telegr. wiad. „Głos Częstoch.”)

Obydne zbrodnie ukraińców w Zółkwi.

Kraków dn. 20 maja. Dzienniki donoszą: Wojsko polskie wkroczywszy do Zółkwi zastało ją prawie wymarłą. Na ulicach maństwo wiovek. Ukraińcy mordowali rodziny polskie zwłaszcza młodych chłopów.

Pomimo wszystko podpisują traktat pokojowy!

Delegacja niemiecka podzieleną jest na dwa obozy: jeden za odrzuceniem, drugi — za podpisaniem traktatu. Jeden z delegatów niemieckich oświadczył: Podpiszemy mimo wszystko, bo by nas w Berlinie rozstrzelano gdybyśmy wrócili bez podpisu.

Wojska amerykańskie nad Renem pozostaną 5 lat.

Chicago dn. 20 maja. — „Chicago Tribune” donosi z dobre poinformowanego źródła, iż wojska amerykańskie pozostaną najmniej 5 lat nad Renem.

Brookderff nie podpisze.

Genewa dn. 20 maja. — Dzienniki donoszą: Brookderff nie podpisał traktatu, już to z powodu klauzuli w sprawie Wilhelma II.

Rokowania z Austrią.

Paryż dn. 20 maja. — Wyniała polnomocnictw z delegacją austriacką odbyła się 19 b. m. w Wersalu.

Kupujemy Pożyczkę Państwową.

Teatr „PARYSKI”

Program od Wtorku 20-go do Piątku
23-go Maja 1919 r.

Każdy powinien zobaczyć potężny włoski obraz!

pod tytułem:

„Wojna o panowanie nad światem”

II-ga serja „CABIRI”

Stanowiąca odrębną całość (dalszy ciąg losy Cabiri) w 5 aktach, autora D'ANNUNZIO.

Krwawe bitwy olbrzymich mas ludzkich.—Szturmowanie warownych twierdz.—Zmaganie się atletów z tłumem.—Walenie się murów oblężonych z lecącymi w przepaść tysiącami ofiar.—Dzikie orgie rozbestwionego zółdactwa.—Gwałty nad bezbronnymi niewolnikami.—Oswojony lub z pod jarzma tronów.

Muzyka: Oktet Artystyczny pod dyrekcją p. **Jerzego Bursika** b. dyrektora orkiestry w Zakopanem
Pomimo nadzwyczaj kosztownej dzierżawy obrazu **ceny miejsc niepodwyższone.**Teatr „ODEON”
ul. Panny Marji 27.PROGRAM:
od środy 21 do piątku 23
MajaKampania: **Wkręta najwznieca Senacja Głoszeń**
„Bez winy winni”

Głośny dramat życiowy H. HEJANSA, w 6-ciu aktach. Dramat powyższy jest najwybitniejszym obrazem, jaki kiedykolwiek ukazał się na ekranie kinematograficznym.

CYRELLA

Zuzanna Grandais.

Wzruszający dramat życiowy w 6-ciu aktach, słynnej firmy „GAUMONT” w Paryżu.
W roli tytułowej słynna z talentu i [arody] artystka paryska

Nad programem

Spodnie Jaśnie Pana

Wesoła farsa w wykonaniu artystów warszawskich

„MOTOFER”

Znakomity środek wzmacniający zawierający żelazo w stanie łatwiej strawnym, uznany przez powagę lekarską. Stosowany przy leczeniu **bledzicy, niedokrwistości, bólów głowy i w okresie rekonwalescencji.**Wyrobu **Warsz. Tow. Akc. „MOTOR”**.
Ządać w aptekach i składach aptecznych.

SWIERZBĘ

leczący **radymie maśło** przeciw **„Scabioform—Orański”** mocniejsza dla dorosłych i łagodniejsza dla dzieci
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych GŁÓWNA SPRZEDAŻ: Hurtowy skład apteczny. **Reingold i Orański.**
Warszawa, Zielna 24. Telefon 40838. 0747—

Czarniecka Góra

Uzdrowsko leśno-górskie, 3 wiorsty od st. Niekiń (linji Kuluszki-Skarżysko). Wspaniałe warunki klimatyczne. Zdrowa, obfita i smaczna kuchnia. Dietyka, wodolecznictwo, kąpiele słoneczne, kwaso-węglowe, ciechocińskie i wszelkie mineralne elektryzacja.
Ordynuje **Dr. W. Smoleński**. Mieszkania dla rodzin z kuchniami do wynajęcia. W głównym sezonie przedstawienia teatralne, koncerty, reuniony, wycieczki i zabawy.
Adres: Czarniecka Góra p. Niekiń.

Kinoteatr Szkolny

Szkoła № 10.

Na żądanie publiczności
we czwartek 22 b. m.Niezwyczajny dramat
w 4 aktach

WALKA

Z dziką hordą

Część dochodu na Samopomoc gimnazjum W. Chrzanowskiej.
Początek o godz. 4 i 6 po poł.Dyrekcja koncertów Alfreda Straucha
Sala Straży Ogniowej w środę 21 Maja 1919 r.
Jedyny Wieczór
liryczno-dramatycznych poematów tanecznych
RITY
Sacchetto

Wszechświatowej sławy tancerki klasycznej

Przy fortepianie: **Mela Neuger = Feliksowa** (Kraólów)

PROGRAM: Chopin: Smiertelna naręczona. Moszkowski: Valse brillante. Liszt: Il Rajsojła Węgierska. Gillet: Wspomnienie z balu. Moszkowski: Paź. Serenada. Paderewski: Menuet. Rubinstein: Torreador & andalous. Moszkowski: Coprice espagnole. Schumann-Tausig: Solo castagnetowe (hiszpańskie impresje) Liszt: Tarantela. Bizet: Tańiec wschodni. Wszystkie kostiumy skomponowane przez Ritę Sacchetto, wykonane zostały w własnych warsztatach.

Bilety do nabycia w cukierni Jackowskiego.

Prosimy o uregulowanie prenumeraty „Gońca Częstochowskiego”

Redaktor i Wydawca F. D. Wilkoszowski.

Odbito we własnych zakładach drukarskich „Gońca Częstochowskiego”

Dr. Stefan Purski

choroby skórno i weneryczne
przyjmuje codziennie godz. 8-11, 3-7,
wieczorem.w Częstochowie, ul. Kilińskiego 5
(Piłkna 5) I-sze piętro. 754—

Ogłoszenie.

Komisja obrony i podniesienia rzemiosł przy Stow. Rzem. Przemysłowem zawiadania Rzemieślników i drobnych przemysłowców aby wypełniali kwestionariusze i zwrócili do kancelarii Stow. do dnia 24 b. m.

W gimnazjum żeńskim M. Słowikowskiej

(Kościuszki № 24)

Egzaminy dla nowowstępujących ucznie odbędą się do wszystkich klas w następującym porządku: piąmienne d. 6, 6, 7, ustne d. 9, 10, 11 czerwca od godz. 3-ej po południu.

Wymagane podanie, metryka i świadectwo szczepienia ospy.

Kierownik literacki Jan Barylski.